

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

judecând, în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2015, în privința inculpatului

***Lupușor Eduard Alexei**, născut la
19 septembrie 1982 în s. Albinețu Vechi, r-nul Fălești,
locuitor al mun. Chișinău, str. Miron Costin 11/3, ap.
83, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>08 august 2012 – 24 februarie 2014,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>17 martie 2014 – 10 aprilie 2015,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>19 iunie – 06 octombrie 2015;</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 24 februarie 2014, Lupușor Eduard a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 27, 190 alin. (5), 310 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acțiunile lui nu s-au constatat elementele infracțiunilor incriminate.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Lupușor Eduard este învinuit că urmând scopul obținerii unui profit prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul și urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale, a săvârșit tentativa la însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor Companiei de Asigurări „ASTERRA GRUP” SRL, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Lupușor Eduard, în luna octombrie 2010, activând în calitate de administrator al ÎI „Lupușor Cristina”, intenționat, având scopul obținerii unei

recuperări ilicite a prejudiciului cauzat persoanei juridice pe care o reprezenta, exprimat prin restituirea frauduloasă de la CA „ASTERRA GRUP” SRL a sumei asigurate a automobilului „Dodge Caliber”, n.î. C VV 575, adică în interes material, aflându-se în biroul de serviciu al ÎI „Lupușor Cristina” ,amplasat pe b-dul Moscova 11/5, mun. Chișinău, a falsificat, prin metoda introducerii datelor denaturate care nu corespundeau realității, contractul de prestări servicii din 13.10.2010, încheiat între Rîșcan Aurica și ÎI „Lupușor Cristina”, actul de predare primire fără dată, ordinul nr. 02 din 15.10.2010 de angajare la serviciu a lui Rîșcan Aurica, carnetul de muncă AB 0666062 pe numele lui Rîșcan Aurica, certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 11102081633, foaia de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010 pe numele lui Rîșcan Aurica, certificatul nr. 025 din 29.10.2010, prin care a confirmat faptul că Rîșcan Aurica este angajata ÎI „Lupușor Cristina” în baza contractului de prestări servicii din data de 13.10.2010 - documente oficiale care le-a deținut și le-a prezentat Companiei de Asigurări „ASTERRA GRUP” SRL din mun. Chișinău, str. O. Doga 26, în scopul realizării interesului infracțional. Conform conținutului clauzei anexei la contractul de asigurare CASCO nr. 532/10 din 17.06.2010, încheiat între CA „ASTERRA GRUP” SRL și ÎI „Lupușor Cristina”, era interzisă utilizarea automobilului „Dodge Caliber”, n.î. C VV 575, pentru darea în arendă și era permisă folosirea acestuia numai de către angajații ÎI „Lupușor Cristina”.

Conform răspunsului parvenit de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Ciocana, mun. Chișinău din 05.12.2011, careva date privind calcularea și utilizarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru Rîșcan Aurica, născută la 10.04.1985, nu a fost prezentate.

Ulterior, falsificând și prezentând actele sus menționate la Compania de Asigurări „ASTERRA GRUP”, Lupușor Eduard a solicitat,, conform cererii din 21.10.2010, restituirea despăgubirii de asigurare în mărime de 10.000 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM la data de 21.10.2010 constituia suma de 116.248 lei.

Astfel, Lupușor Eduard a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, adică tentativă de escrocherie, adică tentativa de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari.

Tot el, pe 11 august 2011, aflându-se în incinta Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, înaintând o acțiune artificială în folosul său, dorind apariția unor relații referitoare la înfăptuirea justiției și aprecierea probelor necesare pentru examinarea justă a cauzei în procedură civilă, a prezentat instanței de judecată acte falsificate de către el și anume copia foii de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010 până la 26.10.2010 pe numele lui Rîșcan Aurica, copia ordinului nr. 02 din 15.10.2010 a lui Rîșcan Aurica.

Ulterior, având intenția directă și dorind survenirea urmărilor prejudiciabile ale faptei sale, a falsificat contractul de prestări servicii din 13.10.2010, carnetul de muncă nr. AB 0666062 pe numele lui Rîșcan Aurica, ordinul nr. 02 din 15.10.2010 privind angajarea lui Rîșcan Aurica în funcție de manager-marketing în cadrul ÎI „Lupușor Cristina”, cunoscând cu certitudine că între Rîșcan Aurica și ÎI „Lupușor Cristina” există contractul de sublocățiune din 11.10.2010, actul de transmitere-

primire a automobilului, Dodge Caliber, n.î. C VV 575, eliberat în chirie contra sumei de 850 euro.

Conform raportului de expertiză nr. 327 din 18.06.2012, semnăturile din contractul de prestări servicii din 13.10.2010, carnetul de muncă nr. AB 0666062 pe numele lui Rîșcan Aurica, foaia de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010 până la 26.10.2010 pe numele lui Rîșcan Aurica, ordinul nr. 02 din 15.10.2010 pe Rîșcan Aurica, contractul de sublocațiune din 11.10.2010, actul de transmitere primire a automobilului „Dodge Caliber”, cu n.î. C VV 575, fila cu „alte defecte ale automobilului”, sunt îndeplinite de către Lupușor Eduard.

Astfel, Lupușor Eduard a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 310 alin. (1) Cod penal, adică falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces, sau de către reprezentantul acestuia.

Instanța a reținut că învinuirea este una abstractă, că pe caz există raporturi juridice civile, prevăzute de normele Codului civil, în special de cele care reglementează contractul de asigurare.

Conform art. 1 a protocolului nr. 4 la Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, nimeni nu poate fi privat de libertatea sa, pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Inculpatul, depunând acțiunea civilă în Judecătoria Râșcani împotriva CA „ASTERRA GRUP” SRL cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, nu a urmărit scopul de a prezenta în instanța de judecată o probă falsă, ci și-a realizat dreptul prevăzut de art. 20 din Constituția RM - accesul liber la justiție.

Faptul că Rîșcan Aurica a fost angajată a ÎI „Lupușor Cristina”, se dovedește prin carnetul de muncă AB 0666062 pe numele lui Rîșcan Aurica, certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 11102081633, foaia de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010 pe numele lui Rîșcan Aurica, care sunt documente oficiale emise de autorități, acestea nu au fost anulate și produc efecte juridice.

Martorii Vignan Vladimir și Cernat Galina nu au furnizat anumite informații utile și concludente, care ar permite constatarea vinovăției inculpatului.

Martorul Dodon Sergiu, salariat al CA „ASTERRA GRUP” SRL, care a sesizat organul de urmărire penală cu solicitarea de a-l trage la răspundere penală pe inculpat, a recunoscut că anexa la contractul de asigurare CASCO nr. 532/10 din 17 iunie 2010, încheiat între CA „ASTERRA GRUP” SRL și ÎI „Lupușor Cristina”, nu conține vre-o clauză prin care era interzisă utilizarea autoturismului „Dodge Caliber”, n.î. C VV 575, pentru darea în arendă și era permisă folosirea acestuia numai de către angajații ÎI „Lupușor Cristina”. În rest, declarațiile lui sunt bazate pe presupuneri.

Celelalte mijloace de probă nu pot fi considerate utile, în sensul constatării vinovăției inculpatului și tragerii lui la răspundere penală.

Raportului de expertiză nr. 327 din 18.06.2012 nu se contestă.

Prin urmare, probele prezentate de acuzare nu dovedesc vinovăția inculpatului.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.

310 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie 12.000 lei și în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal la 11 ani și 3 luni închisoare, cu executare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 11 ani și 3 luni închisoare, cu executare, cu amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (3), 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele aplicate să fie executate de sine stătător.

Apelantul a invocat că instanța nu a dat o apreciere legală probatoriului în sensul prevederilor art. 101, 394 Cod de procedură penală.

Instanța, fără a le analiza și indica din care motiv le-a considerat inutile, le-a exclus, invocând un motiv formal și lipsit de suport legal.

Probele acuzării sunt următoarele.

Declarațiile martorului Vignan Vladimir, care a dezvăluit în ce circumstanțe, de către cine, cu cine s-a înțeles să transmită ÎI „Lupușor Cristina” în locațiune automobilul, precum și cu cine a dus discuții după ce automobilul a fost deteriorat în rezultatul producerii accidentului rutier. Toate discuțiile le-a avut cu inculpatul, care se prezenta în calitate de administrator al ÎI „Lupușor Cristina”.

Declarațiile martorului Rîșcan Viorica, care a confirmat că înțelegerea de arendare a automobilului a avut-o cu inculpatul și că careva relații de muncă cu ÎI „Lupușor Cristina” nu a avut, iar documentele le-a semnat la indicația și sub amenințarea inculpatului, după ce s-a produs accidentul rutier. Din spusele inculpatului, a înțeles că acestea urmau a fi prezentate companiei de asigurare.

Declarațiile martorului Cernat Galina, că fiica Rîșcan V. nu a putut nicidecum să fie angajată la o întreprindere din R. Moldova, în special la întreprinderea „Lupușor Cristina”, deoarece permanent ea a fost peste hotarele R. Moldova, acasă venea pentru foarte puțin timp.

Raportul de expertiză grafoscopică nr. 327 din 18.06.2012, prin care s-a confirmat că semăturile din contractul de prestări servicii din 13.10.2010, carnetul de muncă nr. AB 0666062, întocmit pe numele lui Rîșcan Aurica, foaia de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010 până la 26.10.2010 pe numele lui Rîșcan Aurica, ordinul nr. 02 din 15.10.2010 a lui Rîșcan Aurica, contractul de sublocațiune din 11.10.2010, actul de transmitere primire a automobilului Dodge Caliber, n.î. C VV 575, fila cu „alte defecte ale automobilului”, sunt îndeplinite de către Lupușor Eduard - instanța în genere nu s-a referit la acest mijloc de probă.

Documentele ridicate de la data de 11.07.2012 de la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău - au fost ridicate documente de importanță în cadrul cauzei penale care au fost prezentate de către inculpat instanței de judecată pentru primirea despăgubirii pentru automobilul Dodge Caliber, n.î. C VV 575, și anume cererea de soluționare extrajudiciară a litigiului din 27.04.2011, cererea de chemare în judecată privind executarea obligațiilor contractuale din 11.08.2011, procese-verbale ale ședințelor de judecată din 02.11.2011, 01.02.2012, 05.07.2012 și

încheierea din 18.08.2011, și atașate în calitate de corpuri delicate la cauza penală cu păstrarea lor la dosarul penal.

Totodată, conform răspunsului Camerei înregistrării de Stat cu nr. 778 din 02.11.2012, începând cu 11.09.2009 ca administrator al ÎI „Lupușor Cristina” este înregistrat Lupușor Cristina. Necătând la aceasta, toate documentele care au fost falsificate cu scopul de a însuși de la compania de asigurare „ASTERRA GRUP” mijloace bănești au fost semnate de către inculpat.

Astfel, probele descrise pe deplin confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2015, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că declarațiile martorului Rîșcan Aurica, nu demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, deoarece ea a fost angajată a ÎI „Lupușor Cristina”, fapt confirmat prin carnetul de muncă AB 0666062, certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 1110208163, foaia de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010, contractul de prestare a serviciilor, toate pe numele ei, care sunt documente oficiale emise de autorități, care nu au fost anulate și respectiv produc efecte juridice.

Declarațiile martorilor Vignan Vladimir și Cernat Galina nu demonstrează vina inculpatului, deoarece ei nu indică că inculpatul ar fi comis careva fapte infracționale.

Martorul Dodon Sergiu a recunoscut că anexa la contractul de asigurare CASCO nr. 532/10 din 17 iunie 2010, încheiat între CA „ASTERRA GRUP” SRL și ÎI „Lupușor Cristina” nu conține vreo clauză prin care era interzisă utilizarea autoturismului Dodge Caliber, n.î. C VV 575, pentru darea în arendă, fiind permisă folosirea acestuia numai de către angajații ÎI „Lupușor Cristina”. Astfel, declarațiile acestui martor sunt bazate pe presupuneri fiind date în scop de răzbunare împotriva inculpatului, deoarece ultimul a depus o acțiune privind încasarea unei despăgubiri de asigurare de la CA „ASTERRA GRUP” SRL.

Nu pot servi ca probe care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, nici următoarele probe:

raportul de expertiză nr. 327 din 18.06.2012;

procesul-verbal de ridicare din 04.05.2012;

procesul verbal de ridicare din 01.05.2012;

procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.06.2012;

procesul-verbal de examinare a obiectului din 18.06.2012;

ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict din 18.06.2012;

ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict din 25.18.06.2012;

procesul verbal de ridicare din 11.07.2012, prin care de la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău au fost ridicate documente de importanță în cadrul cauzei penale care au fost prezentate de către inculpat instanței de judecată pentru primirea despăgubirii pentru automobilul de model Dodge Caliber cu n.î. C VV 575 și anume cererea de soluționare extrajudiciară a litigiului din 27.04.2011, cererea de chemare în judecată privind executarea obligațiilor contractuale din

11.08.2011, procese verbale ale ședințelor de judecată din 02.11.2011, 01.02.2012, 05.07.2012 și încheierea din 18.08.2011;

Dimpotrivă, aceste probe confirmă integral declarațiile inculpatului că Rîșcan Aurica a fost angajată la ÎI „Lupușor Cristina” legal, prin ordinul nr. 02 din 15.10.2010 de angajare la serviciu, eliberându-i carnetul de muncă AB 0666062, atribuindu-i autoturismul Dodge Caliber, n.î. C VV 575, ca mașină de serviciu pentru executarea obligațiilor contractuale, întocmind în acest sens actul de predare primire. Inculpatul a transmis CNAS informații despre noul salariat, fiind eliberat certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 11102081633, foaia de parcurs pentru autoturisme seria BM nr. 830990 din 11.10.2010 pe numele lui Rîșcan Aurica.

Acuzarea n-a prezentat nici o probă care ar fi demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că pe parcursul examinării cauzei, au fost prezentate probe care confirmă cu certitudine vina adusă inculpatului, precum:

declarațiile martorilor Rîșcan Aurica, Cernat Galina, Vignan Vladimir și Dodon Sergiu;

raportul de expertiză grafoscopică nr. 327 din 18.06.2012, potrivit căruia înscrisurile din actele false sunt întocmite de către inculpat;

procesul-verbal de ridicare din 04.05.2012 a documentelor - contract de prestări servicii din 13.10.2010, carnetul de muncă pe numele lui Rîșcan Aurica, certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 11102081637;

procesul verbal de ridicare a specimentelor semnăturii lui Rîșcanu Aurica din 01.05.2012;

procesul-verbal de examinare a obiectelor - contract de prestări servicii din 13.10.2010, carnetul de muncă pe numele lui Rîșcanu Aurica, certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 11102081637, din 18.06.2012;

procesul-verbal de examinare a obiectului –n contract de sublocațiune din 11.10.2010, semnat de ÎI „Lupușor Cristina” și recipisa din 28.11.2010 din 18.06.2012;

ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict din 18.06.2012;

ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delict - contract de prestări servicii din 13.10.2010, carnetul de muncă pe numele lui Rîșcan Aurica, certificatul de atribuire a codului personal de asigurări sociale CPAS 11102081637;

procesul-verbal de ridicare din 11.07.2012, prin care de la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău au fost ridicate documentele prezentate de inculpat instanței de judecată pentru primirea despăgubirii pentru automobilul Dodge Caliber, n.î. C VV 575, și anume cererea de soluționare extrajudiciară a litigiului din 27.04.2011, cererea de chemare în judecată privind executarea obligațiilor

contractuale din 11.08.2011, procese verbale ale ședințelor de judecată din 02.11.2011, 01.02.2012, 05.07.2012 și încheierea din 18.08.2011;

copia ordinului nr. 02 din 15.10.2010, precum că Rîșcanu A. activează la ÎI „Lupușor Cristina”.

Nici instanța de fond și nici cea de apel nu au apreciat la justa valoare probele aduse de către acuzare și s-au bazat în exclusivitate pe depozițiile inculpatului, care în scopul eschivării de la răspunderea penală nu și-a recunoscut vina.

Vina inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate și-a găsit pe deplin confirmare prin probele enumerate, însă instanța de apel nu a îndeplinit cu strictețe prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, precum și explicațiile Plenului CSJ la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, deoarece nu s-a nepronunțat asupra tuturor motivelor invocate, ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond:

a) nu a apreciat separat fiecare probă prezentată de acuzator din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării;

b) nu au fost apreciate în sensul vizat și în consecutivitatea acuzatorie urmată în special:

contractul de locațiune a automobilului cu pricina din 14.06.2010, încheiat între Vignan V. și ÎI „Lupușor Cristina”, contractul de asigurare facultativă a automobilului din 17.06.2010, încheiat între ÎI „Lupușor Cristina” și SRL „ASTERRA GRUP”, cererea ÎI „Lupușor Cristina” de asigurare a automobilului la suma de 10.000 dolari în care rubrica „*Utilizarea automobilului pentru dare în arendă*” este bifată cu „*nu*”; titlul executoriu din 25.06.2013 privind încasarea de la ÎI „Lupușor Cristina” în favoarea lui Vignan V. a prejudiciului material;

contractul de *sublocațiune* a automobilului *din 11.10.2010*, încheiat între ÎI „Lupușor Cristina” și *terța persoană Rîșcan Aurica, în calitate de sublocatar*, pentru perioada 11.10.2010 – 26.10.2010, și procesul verbal din 01.05.2012 de ridicare a acestui contract anume de la ultima;

cererea administratorului ÎI „Lupușor Cristina” Lupușor Eduard din *21.10.2010*, adresată SRL „ASTERRA GRUP”, cu privire la despăgubirile de asigurare, cererea SRL „ASTERRA GRUP” din 15.08.2011 către procuratură, în care este indicat că inculpatul a solicitat despăgubiri pentru automobilul deteriorat dar interzis prin actele încheiate a fi utilizat pentru darea în arendă terțelor persoane, prezentând acte false care ar confirma că Rîșcan Aurica, care utiliza în sublocațiune autovehiculul dat, este de fapt angajata ÎI „Lupușor Cristina”, fapt ce oferă dreptul la despăgubirile respective;

actele privind pretinsa angajare a lui Rîșcan Aurica la ÎI „Lupușor Cristina”, dar întocmite și *semnate de administratorul ÎI „Lupușor Cristina” Lupușor Eduard* după perfectarea contractului de sublocațiune din *11.10.2010* – contractul de prestări servicii cu Rîșcan Aurica din *13.10.2010*, ordinul de angajare a ultimei în funcția de manager-marketing din *15.10.2010*, carnetul de muncă pe numele ei din *15.10.2010*, foaia de parcura pe numele *șoferului* Rîșcan Aurica din *11.10.2010*, adică până la pretinsa angajare a acesteia din *13.10.2010*, actul fără dată de primire-predare a automobilului, certificatul SRL „TEHNO Design K” din 05.12.2010 că respectivul carnet de muncă a fost primit de ÎI „Lupușor Cristina” pe *22.11.2010*, certificatul Casa Teritorială de Asigurări Sociale s. Ciocana că ÎI „Lupușor Cristina” *nu a prezentat* pentru anii 2010-2011 *declarația de asigurare pe numele lui Rîșcan Aurica*, certificatul ÎS „CAMERA ÎNREGISTRĂRII DE STAT” că din 11.09.2009 administratorul ÎI „Lupușor Cristina” nu este inculpatul dar *Lupușor Cristina*; raportul expertului din 18.06.2012 că semnăturile pe actele ÎI „Lupușor Cristina” au fost semnate de inculpat ca administrator, cererea de chemare în judecată semnată potrivit învinuirii formulate la fel de ultimul ca administrator al ÎI „Lupușor Cristina” și cu anexarea actelor falsificate;

declarațiile martorilor Rîșcan Aurica și Cernat Galina, că Rîșcan Aurica lucrează în Elveția din anul 2009, pe 11.10.2010 a revenit în vacanță în Moldova, a închiriat automobilul respectiv prin intermediul inculpatului, perfectând contractul de sublocatiune care a fost ridicat ulterior de la ea de către organele de drept, că inculpatul a rugat-o să semneze niște acte pentru a obține despăgubiri de asigurare în legătură cu răpire și deteriorarea automobilului, pe lângă cele 2000 euro pe care i le-a dat contra recipise Cernat Galina, că Rîșcan Aurica niciodată nu a fost angajată la ÎI „Lupușor Cristina” și după vacanță a plecat în Elveția;

declarațiile martorului Dodon Sergiu, că inculpatul a indicat personal în cererea de asigurare că automobilul nu va fi utilizat pentru a fi dat în arendă (v. 2, f.d. 175, pct. 2 din decizie).

Totodată, concluzia instanței că nu au relevanță documente oficiale invocate în rechizitoriu, din simplu motiv că acestea au fost emise de autorități, nu au fost anulate și produc efecte juridice, sunt neîntemeiate. Or, potrivit învinuirii acestea conțin date denaturate, ce nu corespund realității și instanța urma să aprecieze împrejurările date în aspectul formulat în rechizitoriu.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile legale și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă probele corect au fost apreciate în ansamblu, prin prisma cumulului de dovezi anexate la dosar. Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descrierii deciziei contestate, menținând o sentință ilegală și neîntemeiată:

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, le-a repetat întocmai și nu a desființat sentința, cu rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță;

b) nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3 și din decizie și repetate în recursul ordinar la pct. 5. din decizie, nu a apreciat separat fiecare probă prezentată de acuzator, din

punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, nu a menționat motivele pentru care a respins probele acuzației (v. 2, f.d. 235, pct. 3-5 din decizie).

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2015, în privința inculpatului Lupușor Eduard Alexei și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 20 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun